

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1682. usque ad annum 1690

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 90119231

§. 5. Thesis de Peccato Philosophico acriter impugnata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67608)

Sæc. XVII. A. C. 1686. currentes tantam populis calamitatem intulere, ut Dux a Gallis bello pressus seditiosæ huic genti plenam securitatem ac liberum sectæ suæ exercitium indulgere, captosque Prædicantes, ipsosque rebellionis auctores libertati restituere cogeretur. Ita nempe Sectantium familiare est, ut ne victi quidem Catholico Principi suo fidem servent, sed novas identidem moliantur seditiones nisi is plene eorum voluntati, armatisque precibus ancilletur.

§. V.

Thesis de peccato Philosophico acriter impugnata.

*Argentre
Coll. Jud.
t. 3. p. 355.
Abrege de
l'Hist. Eccl.
t. 12. p. 73.*

Hoc item anno Mense Junio P. Franciscus Musnierus Jesuita in Divionensi Collegio Theses Theologicas de peccatis publice propugnandas exposuit, inter quas hæc legebatur: *Peccatum Philosophicum seu morale est actus humanus disconveniens naturæ rationali & rectæ rationi, Theologicum vero & mortale est transgressio libera legis Divinae. Philosophicum quantumvis grave in illo, qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum, sed non est offensiva Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque æterna pena dignum.*

Hanc

Hanc thesin propugnabat **Stephanus Bougot, Præside P. Dereux itidem Jesuita: gravis autem inde offensio ac diffidium inter Theologos oriebatur, quos inter præcipue Antonius Arnaldus olim Doctor Sorbonicus eam Romæ summo Pontifici, Episcopis, Principibus & Magistratibus ceu doctrinam vel verius novam hæresin non minus perniciosam, quam impiam & quæ ipsam quoque legem naturalem everteret, denuntiavit, eamque impugnans, libellum edidit, cui titulus: *Nova hæresis seu denuntiatio peccati Philosophici: vix Jesuitæ hosce motus inaudierant, cum illico edita apologia Societatem vindicare aggredierentur, præcipue eo quod Arnaldus hunc errorem inter præcipuos Jesuiticæ doctrinæ articulos numerarit: quocirca in sui defensionem sub e mentito nomine Udalrici Jansoni libellum divulgavit. Nihilominus Author Catechismi Antverpiensis sub titulo institutionis ad primam S. Synaxis receptionem docuerat: *neminem peccare, nisi quatenus malitiam peccati sciât, atque intelligat.* Enimvero ex Catholicis Doctoribus quidam adversus hanc doctrinam insurgens, oppido gravem ad Jesuitas fecerat adhortationem, in qua eos rogabat, „ut sententias a deo enormes e suis eliminarent scholis, easque***

Ce 2

„que

Sæc. XVII. „que adeo non defenderent, ut potius
 A. C. 1686. „palam retractarent, neque divitiis
 „favoribusque confiderent, quibus ces-
 „suram evitari posse, sperant; cum hu-
 „ipsum in publicam populi offensionem
 „& Ecclesiæ opprobrium redundet
 „igitur potius communem propugnent
 „doctrinam: quod omnis ignorantia
 „ris naturalis, saltem in adultis
 „damnabilis:„ denique hic Doctor, se
 „se ab illis ex charitate petere asseveravit
 Nihilominus idem P. Musnierus sua
 thesis declarationem edidit hujus teno-
 noris: „Non sine extremo dolore, peti-
 „legi scriptum sub titulo *hæresis novæ*
 „&c. ac summa admiratione defixum
 „intellexi, quod occasione thesis die
 „. . . Junii 1686. *de Peccatis* in Collegio
 „Divionensi propugnata, quidam inter
 „fideles scandalum concitarint, & non
 „modo me solum, sed mecum integram
 „nostram Societatem arguere præsum-
 „pserint, perinde ac si consentientibus
 „Superioribus & juxta fundamentalia
 „nostræ Theologiæ principia docuissent
 „quod peccata quamplurima tam a
 „Christianis quam infidelibus committi
 „non sint offensa Dei, nec ejus odio, nec
 „pœna æterna digna: quoniam vero
 „simul mihi innotuit, apologiam Socie-
 „tatis nomine contra accusationem ad-
 „eo iniquam brevi vulgatum iri, hinc
 „ut

„ut ad totius Societatis, & mei ipsius Sæc. XVII.
 „defensionem & vindicias, quidquid A. C. 1686.
 „in me est, conferam, publice decla-
 „randum esse censui, quod I. Thesis,
 „in qua dixi, *peccatum Philosophicum non*
 „*esse offensam Dei, nec ejus odio aut pœna*
 „*œterna dignum, reipsa ejusmodi con-*
 „*cepta sit verbis, quæ contra meam*
 „*voluntatem in duplici ac diverso sensu*
 „*accipi possint, 1. absolute, seu quod*
 „*peccata mere philosophica ab omnibus*
 „*hominibus, qui Deum non cognoscunt,*
 „*vel actu de eo non cogitant, reipsa com-*
 „*mittantur, 2. hypothetice, seu quod*
 „*attenta sola terminorum notione mere*
 „*affirmetur, esse vel non esse peccatum*
 „*Philosophicum, in hypothesi, quod*
 „*tale committatur, quin affirmetur,*
 „*quod reipsa committatur: Deum vero*
 „*testor, quod sensum absolutum defen-*
 „*dere, nequidem cogitaverim, prout*
 „*ex scriptis a me dictatis elucet; nam*
 „*præterquam quod argumenta ad pro-*
 „*bandam meam thesin nonnisi facta hy-*
 „*pothesi valerent, insuper evidenter eo-*
 „*dem loco propositionem absolutam cum*
 „*omnibus consequentiis odiosis, quæ*
 „*adversus me inferuntur, rejeci ac dam-*
 „*navi, sæpiusque disertis verbis de-*
 „*claravi, tam apud Christianos, quam*
 „*infideles ignorantiam atque inadver-*
 „*tentiam, qua peccatum fiat mere phi-*
 „*loso-*

Sæc. XVII. „losophicum, esse rem moraliter impo-

A. C. 1686. „sibilem: id vero argumentis ex aucto-

„ritate & ratione petitis probare fategi-

„ac propterea non semel monui, quod

„mea thesis loquatur de re, quæ nun-

„quam contigit, nec unquam contra-

„gere potest, falso ergo ac temere mihi

„imputatur, quod peccatum Philoso-

„phicum tanquam rem communem &

„ordinariam statuerim. „

„Quantum vero ad propositionem

„prout mera est hypothesis, qua præ-

„cise explicatur, quidnam esset vel non

„esset peccatum Philosophicum, si tale

„daretur, non tradidi illam, velut opo-

„sitionem nostræ Societati propriam, sed

„tanquam doctrinam in Scholis publice

„receptam, quæ non plus valeat, quam

„ex Doctorum auctoritate & rationibus

„valere potest. „

II. „Qualecunque demum iudicium

„Theologi, vel alii de mea thesi pro-

„nuntiaverint, declaro, quod id nec

„me in particulari, nec totam meam

„Societatem respicere possit; si enim

„nonnulli hanc thesin tanquam propo-

„sitionem absolutam, pro hæretica &

„impia habent, nil rejiciunt, nec dam-

„nant, nisi quod ego prior jam diu

„damnavi ac rejeci, si autem propo-

„sio mea hypothetica pro hæretica ha-

„betur, tunc ego & Societas mea

„non

„non acerbius petitur, quam ceteri Sæc. XVII.
 „omnes Theologi, qui hanc sententiam A. C. 1686.
 „tenuerunt; unde illam propugnare,
 „superfedeo, quia illam non tenui,
 „nisi quatenus in Ecclesia receptam,
 „aut saltem non rejectam esse existi-
 „mavi.,

Insuperhabita tamen hac declara-
 tione Arnaldus, ejusque focii voce &
 scriptis, quæ etiam in carmina & can-
 tilenas conversa fuere, adversus hanc
 opinionem acriter declamarunt, &
 quarto post anno Alexander VIII. Pon-
 tifex Maximus die vigesima quarta
 Augusti distinctionem inter peccatum
 Philosophicum & morale damnavit,
 ac sequens S. Congregationis Roma-
 næ Inquisitionis decretum confirmavit:
 „Sanctissimus Dominus noster Alexan-
 „der Papa VIII. non sine magno animi
 „sui mœrore audivit duas Theses, seu
 „propositiones, unam denuo, & in ma-
 „jorem fidelium perniciem suscitari;
 „alteram de novo erumpere, & cum
 „sui Pastoralis officii munus sit, oves
 „sibi creditas a noxiis pascuis avertere,
 „& ad salutaria semper dirigere, dicta-
 „rum thesium, sive propositionum exa-
 „men pluribus in sacra Theologia Ma-
 „gistris, & deinde Eminentissimis &
 „Reverendissimis D. D. Cardinalibus
 „contra hæreticam pravitatem genera-
 Cc 4 „libus

Sæc. XVII. „libus Inquisitoribus sedulo commisit

A. C. 1686. „qui pluries, & mature discussis in

„scriptis thesibus, seu propositionibus

„super unaquaque ipsarum sua suffraga

„Sanctitati suæ sigillatim exposuerunt.

II. „Bonitas objectiva consistit in

„Convenientia objecti cum natura ra-

„tionali: formalis vero in conformitate

„actus cum regula morum, ad hoc scilicet

„sicut, ut actus moralis tendat in finem

„ultimum interpretative: *Hinc homo non*

tenetur Deum amare, neque in principio

neque in decursu vitæ suæ moralis.

III. „Peccatum Philosophicum, seu

„morale est actus humanus disconve-

„niens naturæ rationali, & rectæ ra-

„tioni. Theologicum vero, & mortale

„est Transgressio libera Divinæ Legis.

„Philosophicum, quantumvis grave, in

„illo, qui Deum vel ignorat, vel de

„Deo actu non cogitat, est grave pec-

„catum, sed non est offensa Dei, nec

„que peccatum mortale dissolvens ami-

„citiam Dei, neque æterna pœna

„dignum. „

„Quibus peractis, Sanctissimus, om-

„nibus plene & mature consideratis,

„primam thesim, seu Propositionem de-

„claravit hæreticam, & uti talem dam-

„nandam & prohibendam esse, sicuti

„damnat, & prohibet sub Censuris &

„pœnis contra hæreticos & eorum fau-

„tores

tores in jure expressis. Secundam Sæc. XVII.
 „thesin, seu Propositionem declaravit A. C. 1686,
 „scandalosam, temerariam, piarum
 „aurium offensivam, & erroneam, &
 „uti talem damnandam & prohibendam
 „esse, sicuti damnat, & prohibet, ita,
 „ut quicumque illam docuerit, defen-
 „derit, ediderit, aut de ea disputave-
 „rit publice, seu privatim, nisi forsan
 „impugnando, ipso facto incidat in ex-
 „communicationem, a qua non possit
 „(præterquam in articulo mortis) ab
 „alio, quacunq[ue] etiam dignitate ful-
 „gente, nisi a pro tempore existente
 „Romano Pontifice absolvi.,

Intuper districte in virtute sanctæ
 „obedientiæ, & sub interminatione Di-
 „vini Judicii prohibet omnibus Christi
 „fidelibus, cujuscunq[ue] Conditionis,
 „dignitatis, ac status, etiam speciali,
 „& specialissima nota dignis, ne præ-
 „dictam thesin, seu Propositionem, ad
 „praxim deducant.,

Præterea hanc doctrinam Clerus
 Gallicanus in suis comitiis Anno 1700,
 pariter proscripsit. Nihilominus Anno
 hujus sæculi octogesimo octavo alius
 quidam Jesuita Lovanii Theologiæ Pro-
 fessor Mense Decembri publice hanc
 exposuit thesin: *quamvis existentia Dei e-
 tiam populariter sit demonstrabilis, non
 modo tamen non est propria per se nota quo-*

Sæc. XVII. ad nos, sed etiam fieri potest, ut ab hominibus
 A. C. 1686. ordinariis tantum Divinæ gratiæ auxilio
 prævento ignoretur tantisper inculpate.

§. VI.

*Monasterium Virginum de Infantibus
 Christi destructum.*

*Briet. An-
 nal. cont.
 pag. 971.
 Abrege de
 l'Hist. Eccl.
 t. 13. p. 395.*

Nec tacendum videtur excidium Congregationis Virginum de Infantibus Christi: Repetebat hæc Sodalitas originem suam a munificentia Joannæ de Juliard, quæ post Mariti sui Caroli de Turle Mondonvillæi obitum amplissimas, quas habebat facultates impendit pro instituenda Congregatione Virginum, quæ quidem innuptæ, non tamen omni claustralis disciplinæ rigorem adstrictæ propriam salutem procurare desiderarent, simulque puellas in pietatis, virtutum, artiumque sexui ac conditioni competentium exercitiis instituerent, viduas etiam & conjugatas solitudinis sacræ amantes ad obeundis piis exercitationes reciperent, ac denique contagioso morbo affectis insererent. Primum hujus instituti Asceterium erigebatur anno hujus sæculi sexagesimo secundo Tolosæ, applaudente Petro de Marco Archiepiscopo, & Societatis statuta erigente Gabriele Cironio Universitatis Cancellario: Robertus ad-